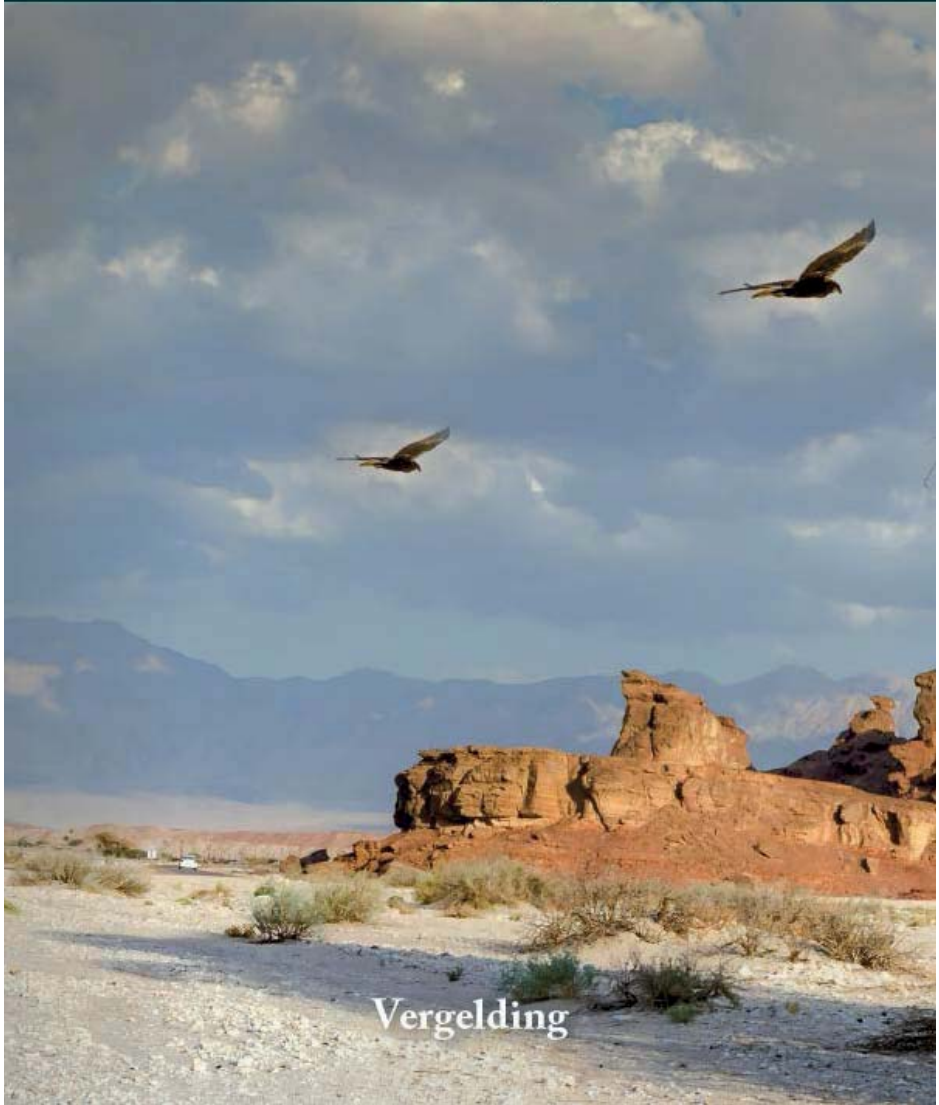

Obadja Toegelicht & toegepast 31

Ger de Koning

Vergelding

Obadja

Toegelicht & toegepast

OBADJA

Toegelicht & toegepast

Vergelding

Ger de Koning

uitgeverij **Daniël**

Webwinkel: www.uitgeverijdaniel.nl

Bestellingen: info@uitgeverijdaniel.nl

Deze publicatie is verkrijgbaar in boekvorm in één band met Amos en Jona bij Uitgeverij Daniël:

© 2019 Uitgeverij Daniël, Zwolle, NL, ISBN 978-90-79718-70-2 (hardcover)

Omslagontwerp: Theis-Jan Goudswaard

Foto: Timna Park bij Eilat, Israël

Lay-out: Jan Noordhoek

Niets uit deze uitgave mag – anders dan voor eigen gebruik – worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van ‘Uitgeverij Daniël’ of de auteur.

Het gebruik van de Herziene Statenvertaling is in dit commentaar toegestaan onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding: De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010.

© Stichting HSV en Uitgeverij Jongbloed – Heerenveen. Alle rechten voorbehouden.

De bijbelteksten in deze uitgave uit Nieuwe Testament zijn ontleend aan de TELOS-vertaling. Voor gebruik van teksten uit de TELOS-vertaling is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

© Grace Publishing House – Rhenen. Alle rechten voorbehouden.

Inhoud

Tekstgebruik	13
Afkorting bijbelboeken	13
Vertalingen	13
Verwijzingen	14
Haakjes	14
Vooraf	17
Het boek Obadja	163
Obadja	169
vers 1	Het visioen van Obadja 169
vers 2	Vernederd 171
vers 3	Overmoed 171
vers 4	Aan God valt niet te ontkomen 173
vers 5	Dieven, verwoesters en druivenplukkers 174
vers 6	Verborgten schatten opgespoord 175
vers 7	Edom komt bedrogen uit 176
vers 8	De wijzen vergaan 177
vers 9	De helden komen om 177
vers 10	Geweld tegen een broeder 178
vers 11	Een van hen 178
vers 12	Leedvermaak, vrolijkheid, een grote mond 179
vers 13	Beroving 180
vers 14	Uitroeien en uitleveren 181
vers 15	De dag van de HEERE 182
vers 16	Gods vergelding 183
vers 17	De berg Sion voor Israël 183
vers 18	De huizen van Jakob, Jozef en Ezau 185
vers 19	Het herstel vindt zijn weg 186
vers 20	De ballingen krijgen hun bezittingen terug 186
vers 21	Het koningschap is aan de HEERE 187
Andere publicaties	244

Tekstgebruik

Afkorting bijbelboeken

Oude Testament

Thora

Gn	Genesis
Ex	Exodus
Lv	Leviticus
Nm	Numeri
Dt	Deuteronomium

Historische boeken

Jz	Jozua
Ri	Richteren
Ru	Ruth
1Sm	1 Samuel
2Sm	2 Samuel
1Kn	1 Koningen
2Kn	2 Koningen
1Kr	1 Kronieken
2Kr	2 Kronieken
Ea	Ezra
Ne	Nehemia
Es	Esther

Poëtische boeken

Jb	Job
Ps	Psalmen
Sp	Spreuken
Pr	Prediker
Hl	Hooglied

Profetische boeken

Js	Jesaja
Jr	Jeremia
Kl	Klaagliederen
Ez	Ezechiël
Dn	Daniël
Hs	Hosea
Jl	Joël
Am	Amos
Ob	Obadja
Jn	Jona
Mi	Micha
Na	Nahum
Hk	Habakuk
Zf	Zefanja
Hg	Haggai
Zc	Zacharia
Ml	Maleachi

Nieuwe Testament

Mt	Mattheüs
Mk	Markus
Lk	Lukas
Jh	Johannes
Hd	Handelingen
Rm	Romeinen
1Ko	1 Korinthiërs
2Ko	2 Korinthiërs
Gl	Galaten
Ef	Efeziërs
Fp	Filippenzen
Ko	Kolossenzen
1Th	1 Thessalonicenzen
2Th	2 Thessalonicenzen
1Tm	1 Timotheüs
2Tm	2 Timotheüs
Tt	Titus
Fm	Filémon
Hb	Hebreeën
Jk	Jakobus
1Pt	1 Petrus
2Pt	2 Petrus
1Jh	1 Johannes
2Jh	2 Johannes
3Jh	3 Johannes
Jd	Judas
Op	Openbaring

Vertalingen

Alle tekstaanhalingen uit het Oude Testament komen uit de Herziene Statenvertaling (HSV).

De tekstaanhalingen uit het Nieuwe Testament komen uit de Herziene Voorhoeve-uitgave, ook wel TELOS-vertaling genoemd.

Verwijzingen

De tekst van *Obadja* staat in dit commentaar. In een aantal gevallen worden tekstverwijzingen voluit geciteerd. Alle andere tekstverwijzingen kan de lezer zelf in de Bijbel opzoeken.

Haakjes

Oude Testament

In de bijbelgedeelten van het *Oude Testament* worden twee soorten haakjes gebruikt:

Ronde haakjes ()

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; ze geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt. De woorden tussen ronde haakjes behoren tot de grondtekst.

Vierkante haakjes []

Deze haakjes staan om woorden die in de gedrukte uitgave van de Herziene Statenvertaling *cursief* staan. Omdat in dit boek de hele bijbeltekst *cursief* wordt weergegeven, wordt van deze haakjes gebruikgemaakt om woorden te markeren die *cursief* in de gedrukte uitgave staan. Deze haakjes geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands zijn ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken.

Nieuwe Testament

In de bijbelgedeelten van het Nieuwe Testament, die uit de TELOS-vertaling worden genomen, worden drie soorten haakjes gebruikt. Over het gebruik hiervan wordt in het 'Voorwoord' van de TELOS-vertaling het volgende gezegd:

'In de vertaling zijn drie soorten haakjes gebruikt:

Ronde haakjes ()

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt.

Vierkante haakjes []

Deze geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands moeten worden ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken; deze woorden moeten dus altijd gelezen worden. Met name het (bepaalde) lidwoord ontbreekt nogal eens in het Grieks, waar dat in het Nederlands wel noodzakelijk is; aangezien verschillende uitleggers van mening zijn dat het al of niet voorkomen van het lidwoord vaak van grote betekenis is, is ernaar gestreefd dit overal in de vertaling tussen haakjes te plaatsen waar het in de grondtekst ontbreekt.

Scherpe haakjes < >

Deze geven aan dat de ingesloten woorden in sommige handschriften wel en in andere niet voorkomen.'

Vooraf

Obadja is de vierde in de rij van de twaalf kleine profeten. Zijn boek is het kleinste bijbelboek dat we in de Bijbel hebben, maar zijn boodschap is net zo krachtig en waardevol als die van de andere profeten. We zouden veel hebben gemist als we die niet in de Bijbel hadden.

Uniek is dat hij zijn boodschap niet richt tot Gods volk, maar tot een volk dat Gods volk uiterst vijandig gezind is. Daarbij is het treffend dat dit vijandige volk een broedervolk is. Dit geeft aan de boodschap van Obadja een bijzondere betekenis.

De voorgaande profeten – Hosea, Joël en Amos – hebben gesproken tot Juda en Israël. Obadja spreekt tot Edom. Hij is ondersteboven van de arrogantie en het leedvermaak van Edom ten aanzien van Israël, een broedervolk. Geen enkele vijand heeft het recht Gods volk te vernederen, te minachten of te plunderen. Als dat toch gebeurt, laat Hij zien wat Zijn volk voor Hem betekent en dat niemand straffeloos Zijn *“oogappel”* (Zc 2:8) kan aanraken.

Laten we luisteren naar de boodschap van deze man van God. We zullen ontdekken dat ook zijn boodschap weer veel bevat dat voor ons herkenbaar en actueel is.

Ger de Koning

Middelburg, maart 2006 – herzien november 2020

Het boek Obadja

Inleiding

“Want het oordeel zal onbarmhartig zijn over hem die geen barmhartigheid gedaan heeft” (Jk 2:13a). Dit vers van Jakobus kan goed als opschrift boven het boek *Obadja* geplaatst worden. Het geeft krachtig weer wat de inhoud van het boek is. Misschien dat we ons afvragen of het verontwaardigde profetische geluid van *Obadja* wel spoort met de nieuwtestamentische boodschap van vergeving. Maar evengoed kunnen we ons afvragen of wij niet zelf gevangenzitten in, wat iemand eens noemde, ‘een soort versuikerd christendom’.

Kennen wij dat nog wel, de verontwaardiging om dingen die eenvoudigweg niet kunnen, dingen waarover God toort? *Obadja* is ondersteboven van de arrogantie en het leedvermaak van Edom ten aanzien van Israël, nota bene een broedervolk. Edom is een broedervolk in een andere zin dan Moab en Ammon. Moab en Ammon zijn nakomelingen van Lot, de zoon van een broer van Abraham. Het is ook een ander broedervolk dan de Ismaëlieten want die stammen wel van Abraham af, maar niet via Sara. Bij Edom gaat het om een zoon van Izak, de beloofde zoon van het welbehagen van de HEERE. Dichter bij Israël kan niet. Dan blijkt: hoe nauwer de band, hoe dieper de kloof. Naarmate we in onze overdenking van dit boek vorderen, zal de juistheid van de opstelling van *Obadja* tegen Edom steeds duidelijker worden.

Obadja, waar hij profeteerde en waarover

Obadja betekent ‘dienaar van de HEERE’. In het Oude Testament luisteren meerdere personen naar die naam (1Kn 18:3-16; 1Kr 12:9; 2Kr 17:7). Onder hen bevindt zich de profeet van wie we een boek – in dit geval beter: een boodschap – in de Bijbel hebben. Hij is met geen enkele andere *Obadja* te identificeren. De enige keer dat we zijn naam tegenkomen, is in dit bijbelboek. Om meer van hem te weten te komen zullen we bij de inhoud van zijn boodschap te rade moeten gaan.

Als we die boodschap lezen, blijkt de plaats van handeling de stad Jeruzalem te zijn en de naaste omgeving daarvan, het bergland van Juda. Sion, de heilige berg van God (*verzen 16,17,21*), vormt daarvan het centrum. Toch heeft de profetie van Obadja niet Jeruzalem of Juda als onderwerp, maar Edom. Edom krijgt te horen dat het gestraft zal worden om wat het de kinderen van Juda heeft aangedaan, nadat Jeruzalem is ingenomen.

Wanneer profeteerde Obadja

Obadja is een van de eerste van de kleine profeten. Aangenomen wordt dat hij tijdens de regering van Joram (848-841 v.Chr.) heeft geprofeteerd. Voor die aannamen pleiten enkele geschiedkundige bijbelse gegevens. In de tijd van Joram vallen de Filistijnen en de Arabieren Juda binnen en plunderen Jeruzalem (*2Kr 21:16-17; Jl 3:3-5; Am 1:6*). Onder Joram maken de Edomieten zich los van de overheersing door Juda (*2Kn 8:20-22*). Nog een aanwijzing is te vinden in de vergelijking met wat Jeremia in zijn profetie over Edom zegt (*Jr 49:7-22*). Dat komt sterk overeen met wat Obadja zegt.

Hoewel de kleine profeten niet strikt chronologisch gerangschikt zijn, geeft ook de plaats die hij inneemt een aanwijzing dat hij tot de oudere profeten behoort. De kleine profeten zijn in hoofdgroepen toch wel zo te verdelen dat de profeten die vóór de wegvoering hebben geprofeteerd eerst staan, terwijl de drie profeten die de rij van twaalf sluiten, hebben geprofeteerd na de terugkeer uit ballingschap.

Edom, dat is Ezau

Om de profetie beter te begrijpen is het nuttig om eens te kijken naar de oorsprong van Edom. Ezau kreeg de naam Edom in verbinding met het verkopen van zijn eerstgeboorterecht (*Gn 25:30*). Bij die gelegenheid wordt hij in zijn ware aard openbaar. Met zijn daad toont hij zijn verachting van de gave van God. Hij geeft de voorkeur aan de ogenblikkelijke bevrediging van een lichamelijke behoefte. Hij wordt verworpen omdat hij de gave van God verwerpt (*Hb 12:16-17*).

...; dat niet iemand een hoereerder is of een ongodelijke zoals Ezau, die voor één gerecht zijn eerstgeboorterecht verkocht, want u weet dat hij ook daarna, toen hij de zegen wilde erven, verworpen werd, want hij vond geen plaats voor berouw, hoewel hij die met tranen zocht. (Hb 12:16-17)

Ezau persoonlijk is nooit vervloekt. Hij heeft zelfs ook een zegen van Izak ontvangen (*Hb 11:20*), hoewel daarin de naam van God niet voorkomt (*Gn 27:39-40*). Als hij zijn jongere broer Jakob zou hebben gediend, zoals God bij

zijn geboorte had bepaald (*Gn 25:23b*), zou er voor hem ook zegen geweest zijn.

Pas na een lange geschiedenis van openbaring van haat en vijandschap tegen zijn broeder heeft God gezegd dat Hij hem heeft gehaat (*Ml 1:3*). Die haat van God betreft dan ook niet Ezau persoonlijk, maar Ezau in zijn nageslacht. Drie keer staat in de lijst met nakomelingen van Ezau dat Ezau Edom is (*Gn 36:1,19,43*). Edom is de naam van het nageslacht van Ezau als volk.

Edoms haat tegen Israël

De eerste vijandschap van Edom openbaart zich in *Numeri 20*. De Israëlieten zijn onderweg naar het beloofde land en moeten daarvoor door het land van Edom. Het verzoek daartoe wordt door Edom met veel vertoon van macht geweigerd (*Nm 20:14-21*). Ondanks alle voorkomendheid van Mozes en het volk, blijft Edom zijn vijandschap tonen. Ze luisteren naar niets anders dan naar de boosaardige en trotse influisteringen van hun eigen hart. Deze grondhouding van vijandschap hebben ze altijd gekoesterd.

Later onderwerpt David hen door Joab (*2Sm 8:14*). Onder Joram worden ze afvallig (*2Kn 8:20-22*). Naarmate Juda en Israël steeds meer in verval raken, gaat Edom zich steeds arroganter gedragen en verheugt hij zich over het kwaad dat Gods volk treft (*Ps 137:7*).

*HEERE, denk aan de Edomieten,
aan de dag dat Jeruzalem [viel],
toen zij zeiden: Haal neer, haal neer [die stad],
tot op haar fundament! (Ps 137:7)*

In *Psalms 83* zien we hoe Edom deel uitmaakt van het laatste bondgenootschap tegen Jeruzalem met de bedoeling de naam van Israël van de aarde weg te vagen (*Ps 83:5-9*). *Ezechiël 35* spreekt ook over deze altijddurende haat van Edom en laat zien dat deze al van het begin af openbaar is (*Ez 35:1-6*).

Enkele nakomelingen van Ezau

De haat van Edom tegen Gods volk wordt in zijn nakomelingen scherp getekend. Amalek bijvoorbeeld is een kleinzoon van Ezau (*Gn 36:12*). De nakomelingen van Amalek zijn de eersten die Israël na de uittocht uit Egypte aanvallen (*Ex 17:8*). De HEERE zegt van hen dat Hij “de herinnering aan

Amalek onder de hemel geheel zal uitwissen" (Ex 17:14). Hij zal dat doen door middel van Zijn eigen volk (Dt 25:17-19).

Er zijn nog enkele Edomieten die van zich doen spreken. Zo is daar Haman, de Agagiet (*Es 3:1-10; 8:3,5; 9:24*), die maar van één ding bezielde is en dat is het uitroeien van het Joodse volk. De naam Agag is de titel van de koningen van Amalek. Ook horen we van 'de Edomiet Doëg', die vijftientig priesters van de HEERE vermoordt en de priesterstad Nob uitmoordt (*1Sm 22:17-19*). De haat van Edom tegen Gods volk en zijn moordzucht kenmerkt ook de familie van Herodes. Herodes de Grote is een Edomiet. Hij is berucht door zijn kindermoord in Bethlehem. Zijn zoon Herodes Antipas laat Johannes de dooper onthoofden. Een andere zoon, Herodes Agrippa I, doodt Jakobus en wilde ook Petrus doden.

God komt voor Zijn volk op

De voorgaande profeten, Hosea, Joël en Amos, hebben gesproken tot Juda en Israël. Zij hebben het volk zijn ontrouw aan God voorgehouden en de tuchtigingen die God daarom heeft moeten geven. Obadja richt zich niet tot Juda of Israël. Hij spreekt wel over Juda, maar zegt niets ten nadele van hen. Als God door Obadja tot Zijn eigen volk zou hebben gesproken, had Hij dat op dezelfde wijze moeten doen als de andere profeten. Maar Hij spreekt tot Edom. Daarom gaat Hij aan het falen van Zijn eigen volk voorbij en spreekt naar Zijn eigen voornemen.

Het is ermee als met Zijn spreken door Bileam (*Numeri 23-24*). Terwijl Mozes in meerdere toespraken tegen Israël zegt dat zij opstandelingen zijn, laat God Bileam in tegenwoordigheid van Balak zeggen: *"Hij aanschouwt geen onrecht in Jakob; ook ziet Hij geen kwaad in Israël aan. De HEERE, zijn God, is met hem, en de [jubelklank] van de Koning is bij hem"* (*Nm 23:21*). Als God Zich tegenover Zijn volk opstelt, handelt Hij met hen naar Zijn rechtvaardige eisen. Hij wijst hen op hun afwijking en tuchtigt hen voor hun zonden. Maar tegenover de vijand komt God altijd voor Zijn volk op (*Ps 105:12-15*).

Geen enkele vijand heeft het recht Gods volk te vernederen, te minachten of te plunderen. Als dat toch gebeurt, laat Hij zien wat Zijn volk voor Hem betekent en dat niemand straffeloos Zijn *"oogappel"* (*Zc 2:8*) kan aanraken. Het is ermee als met een ongehoorzaam kind. De ouders zullen het kind

bestrafen om zijn gedrag. Maar komt iemand anders hun kind te na, dan zullen ze voor hem opkomen.

God getuigt

Het is alsof God door de houding van de vijand wordt uitgedaagd tot het geven van een getuigenis van wat Zijn volk voor Hem betekent. Elke aanval van de vijand brengt naar voren wat er in Gods hart is voor de Zijnen. Als God Zijn hart opent over de Zijnen in hun waarde voor Hem boven hen die Hem en Zijn volk vijandig gezind zijn, horen we de mooiste en meest verheven dingen.

Prachtig is dat te zien bij het kruis. Daar is de vijandschap van de mens het meest openbaar geworden. Daartegenover is daar ook op grootse wijze openbaar geworden Wie God is als licht en liefde, juist tegenover de mens die Hem in Zijn Zoon verwerpt. “*De voornaamste*” van de zondaars, Paulus (1Tm 1:15), kan daardoor iemand worden aan wie God Zijn heerlijkste verborgenheden meedeelt (Ef 3:2-11).

Edom, symbool van haat

In de haat van Edom komt nog een algemeen beginsel tot uiting. In Edom zien we de haat en vijandschap van *het vlees* tegenover God (Rm 8:7-8) en wat van God is. Edom is het symbool voor de haat tegen wat God uitkiest.

..., omdat wat het vlees bedenkt, vijandschap is tegen God, want het onderwerpt zich niet aan de wet van God, want het kan dat ook niet. En zij die in [het] vlees zijn, kunnen God niet behagen. (Rm 8:7-8)

Zolang Edom niet met Gods volk wordt geconfronteerd, wordt dit niet openbaar. Zodra die confrontatie er is, komt wat sluimerend aanwezig is in alle heftigheid naar boven.

Dit is ook te merken bij de evangelieprediking. Mensen die ogenschijnlijk netjes winkelend publiek zijn, uiten zich plotseling in bijtende spot of snauwende ergernis, als je hun een evangelieblaadje aanbiedt. Niemand kent zichzelf totdat hij in contact komt met wat van God is. Dat is de ware en doorslaggevende test voor het hart. Christus is het volmaakte criterium en de volkomen standaard omdat alleen Hij de volmaakte openbaring van God is.

Indeling van het boek

1. De boodschap van de HEERE (*vers 1*)
2. De vernedering van Edom (*verzen 2-9*)
 - a. Edoms karakter (*verzen 2-4*)
 - Edoms toekomstige geringheid (*vers 2*)
 - Edoms huidige hoogmoed (*verzen 3-4*)
 - b. Edoms rampspoed (*verzen 5-9*)
 - Edoms plundering (*verzen 5-6*)
 - Edom in de val gelopen (*vers 7*)
 - Gods initiatief (*verzen 8-9*)
3. De aanklacht tegen Edom (*verzen 10-14*)
 - a. De reden voor de aanklacht (*vers 10*)
 - b. De verklaring van de aanklacht (*verzen 11-14*)
 - De aanklacht beschreven (*vers 11*)
 - De aanklacht herhaald en aangevuld (*verzen 12-14*)
4. De dag van de HEERE (*verzen 15-21*)
 - a. Het oordeel over Edom (*verzen 15-18*)
 - b. De bezetting van Edom en andere gebieden (*verzen 19-20*)
 - c. Het koningschap van de HEERE (*vers 21*)

Een meer globale indeling is in drie delen:

1. De *verzen 1-9* gaan over de ondergang van Edom en zijn verwoesting, met
 - a. in de *verzen 1-4* het raadsbesluit van de HEERE om Edom door vijandige volken klein te maken en van zijn zekere hoogte van rotsburchten te storten; en
 - b. de *verzen 5-9* een schildering in felle kleuren hoe Edom door vijanden geheel uitgeplunderd en door zijn bondgenoten en vrienden verlaten en bedrogen wordt en machteloos ten onder gaat.
2. De *verzen 10-14* beschrijven de oorzaak van zijn ondergang.
3. De *verzen 15-21* gaan over de uitoefening van gerechtigheid over de naties en Edom en de vestiging van het koninkrijk in Israël en zijn herstel en overwinning.

Obadja

Het visioen van Obadja | vers 1

1 Het visioen van Obadja.

Zo zegt de Heere HEERE over Edom:

Een bericht hebben wij gehoord van de HEERE,

en een gezant is uitgezonden onder de heidenvolken:

Sta op! Laten wij tegen [Edom] opstaan ten strijde!

Wat Obadja in deze profetie gaat meedelen, heeft hij gezien. Daarop wijst het woord “visioen”. Hoe hij heeft waargenomen wat hij in de volgende verzen doorgeeft, is niet duidelijk. Hij kan iets hebben ‘gezien’ in zijn innerlijk, door iets wat God hem heeft getoond. Het is ook mogelijk dat hij een uiterlijke verschijning heeft waargenomen, die hem heeft verteld wat hij moet doorgeven. In elk geval heeft Obadja dingen gezien die werkelijkheid zijn. Hij geeft niet een gissing door, met een aanwezige kans dat hij het mis heeft.

In ruimere zin geldt voor alle openbaringen die profeten ten deel vallen, dat het om dingen gaat die God hun laat zien. God maakt Zijn profeten deelgenoot van Zijn plannen en wegen met Zijn volk door aan hen te laten ‘zien’ hoe Hij te werk gaat. De profeten geven hun ‘visioenen’, dat is wat God hun heeft laten zien, door aan Gods volk, met de bedoeling dat Zijn volk hun leven in overeenstemming daarmee zal aanpassen.

Mensen gaan op veel terreinen van het leven feitelijk op dezelfde manier te werk als zij zich een voorstelling proberen te maken van wat gaat gebeuren. De bedoeling hiervan is, dat zij daar hun beleid op afstemmen. Voor mensen is bij een dergelijke werkwijze wel altijd de kans op vergissing aanwezig. En als mogelijk de hoofdlijnen wel voldoen aan de verwachtingen, dan zijn er altijd wel details die niet uitkomen, of waarmee geen rekening is gehouden.

Zulke gissingen en vergissingen zijn bij God uitgesloten. Hij verkondigt vanaf het begin het einde (*Js 46:10*). Dan geeft Hij niet alleen een volmaakte

weergave van het begin en het einde, maar ook van de weg die van het begin naar het einde voert.

Wat Obadja heeft gezien, is een woord van *“de Heere HEERE”* over Edom. Niet mensen geven hier hun mening, maar God spreekt. Hij is *“de Heere”*, *Adonai*, dat is de Gebieder, en de *“HEERE”*, *Jahweh*, dat is de God van het verbond met Zijn volk, Die Zich aan dat verbond houdt. Als Hij spreekt, doen we er goed aan aandachtig te luisteren. Het is een woord van de Heere HEERE over of tot Edom. Dit woord begint in *vers 2*, maar eerst komt er nog een tussenzin.

Het woord *“wij”* is van toepassing op de profeet die zich hier een maakt met andere profeten of met het hele volk. De profeet en de anderen hebben *“een bericht”*, een boodschap, opgevangen. Het is een bericht dat door *“een gezant is uitgezonden onder de heidenvolken”*. De inhoud van het bericht lijkt op de bekendmaking van een samenzwering. Er is een lobby onder de volken gaande om de handen ineen te slaan en gezamenlijk tegen Edom de wapens op te nemen.

In de *“gezant ... onder de heidenvolken”* is misschien wel iets te herkennen van diplomatieke bezoeken aan verschillende landen. We kunnen ook denken aan de rol van de media die voor de berichtgeving zorgen. Toch zeggen Obadja en de zijnen niet als eerste dat ze deze berichtgeving uit de ‘media’ hebben vernomen, maar dat zij het hebben *“gehoord van de HEERE”*.

Voor onze beoordeling van de berichten die wij uit het nieuws vernemen, ligt hierin een belangrijke les. Als wij de gebeurtenissen op het wereldtoneel waarnemen, staan wij dan ook open voor de stem van God die daarin gehoord wordt? Slaan we de Bijbel erop na, om na te gaan langs welke lijn God Zijn plannen vervult? Of luisteren wij alleen maar naar de politieke leiders en beoordelen wij hun plannen in het licht van de macht die zij naar onze mening hebben?

We doen er wijs aan Gods Woord naast het nieuwsmedium te leggen en de berichten daarvan te toetsen aan de Bijbel. Dan zullen we ons niet laten misleiden door de schijn van de gebeurtenissen, maar daarin de stem van de Heer herkennen. We zullen opmerken dat diplomaten en media, zonder het zich bewust te zijn, door God worden gebruikt om Zijn plan uit te voeren.

Een woord als hier in *Obadja* dient tot vertroosting voor Gods volk. God maakt Zijn volk bekend dat Hij met hun zaak is begaan. Hij laat zien dat het Hem niet onverschillig is hoe met Zijn volk wordt gehandeld.

Vernederd | *vers 2*

2 *Zie, Ik heb u klein gemaakt onder de heidenvolken;
diep veracht wordt u.*

In *vers 1* heeft God Zich eerst met een woord over Edom tot Zijn eigen volk gericht, om hen moed in te spreken. Na dit enkele woord vol bemoediging voor Zijn volk, barst de HEERE vanaf *vers 2* los tegen Edom. Zonder pardon stelt Hij al aan het begin van Zijn spreken tot Edom het oordeel over dat volk vast. In de volgende verzen spreekt Hij de onderbouwing voor deze vaststelling uit.

Zonder enig verweer moet Edom het oordeel aanhoren en ondergaan. Er is geen mogelijkheid om in beroep te gaan. Dat zal niet kunnen, want God is de hoogste rechtsinstantie. Ze zullen het ook niet doen, want tegen de aanklacht is niets in te brengen. Een procedurefout is uitgesloten.

Het wordt gezegd alsof het al gebeurd is. Het maakt voor God niet uit of iets in de toekomst of in het verleden ligt. Voor Hem is het altijd heden. Tijd is slechts een element dat Hem ter beschikking staat. Hij is er niet aan gebonden. Alles wat de HEERE Zich voorneemt, wat Hij zegt, gebeurt ook.

Het lot dat Edom hier moet ondergaan, is het speciale lot van allen die niet tevreden zijn met het hun toegemeten deel, van allen die verlangen naar meer. Om dan veracht te worden is bijzonder pijnlijk.

De HEERE voert Zijn oordeel uit door middel van de volken die Hij heeft opgeroepen, eerst door de Assyriërs, daarna door de Babyloniërs. Daar laat Hij het niet bij. Na dit oordeel over Edom door de volken is er ook een oordeel dat Hij Zelf uitvoert (*Js 63:1-6*). Ook Israël wordt ingeschakeld als werktuig in Gods hand om het oordeel over Edom te voltrekken (*vers 18*).

Overmoed | *vers 3*

3 *De overmoed van uw hart heeft u bedrogen,
[hij] die woont in de rotskloven, [in] zijn hoge verblijfplaats,*

[hij] die zegt in zijn hart:

Wie zal mij neerhalen naar de aarde?

Wat Edom uitstraalt, is: 'Ik ben sterk, wij zijn wijs.' Edom stond bekend om zijn wijze mannen. De intelligentsia van die regio zat in Edom (*vers 8*). Je kunt het vandaag nog zien in de rotsstad Petra, een hele stad in de rots uitgehouwen. Obadja proeft wat daarachter zit. Hij proeft de diepe wens zich totaal onkwetsbaar te maken: 'Niemand kan meer met mij concurreren; ik zit hier in mijn ivoren toren, en wij zijn safe.'

Overmoed is altijd misleidend. Wie overmoedig is, rekent erop dat hij alles aankan en dat niemand hem de baas is. In zijn overmoed meent Edom dat hij veilig is. In zijn overmoed kijkt hij verachtelijk op zijn vijanden neer (*vgl. Ps 10:5b-6*). Wie op anderen neerkijkt, kijkt niet omhoog, waar God woont. Bij Edom is er een totaal gebrek aan kennis van God en daardoor ook van zichzelf.

Edom meent onaantastbaar te zijn. Hij woont immers in nagenoeg ontoegankelijke rotswoningen. Zijn hooghartige vraag "*wie zal mij neerhalen naar de aarde?*", getuigt van zijn hoogmoedig zelfvertrouwen (*vgl. Js 14:13; Gn 11:4*). Hij spreekt zijn vraag niet hardop uit, maar "*in zijn hart*". Hij rekent niet met God, Die de hoogmoedigen weerstaat, maar de nederigen genade geeft (*Sp 3:34; Jk 4:6; 1Pt 5:5*).

Zij die hoog van zichzelf denken, menen dat anderen ook hoog van hen denken. Het zijn mensen die "*zichzelf naar zichzelf afmeten en zichzelf met zichzelf vergelijken*" (*2Ko 10:12*). Ze maken zichzelf tot middelpunt van hun denken en tot norm van vergelijking waaraan ze anderen afmeten.

Edom beroemt zich op zijn macht en aanzien en vergeet dat hij zijn eerstgeboorterecht en het aanzien dat daarmee gepaard gaat, heeft verkwan-seld voor een schotel linzenmoes. Hij heeft totaal geen interesse in de dingen van God. Wat heb je aan een eerstgeboorterecht dat je pas krijgt bij het overlijden van je vader (*Dt 21:15-17*)? Daar moet je maar op wachten. Je leeft nu en nu wil je genieten. Niks geen gezeur over later.

Treffend geeft de Schrift zijn houding weer in wat van zijn voorvader Ezau opgetekend staat: *“Toen gaf Jakob Ezau brood, met de linzensoep. Hij at, dronk, stond op en ging weg. Zo verachtte Ezau het eerstgeboorterecht”* (Gn 25:34). Je ziet het voor je: de man van het veld, van de jacht, van het harde leven, die alleen uit is op een gevulde maag. Om zijn maag te vullen wisselt hij achteloos een zegen van God voor de toekomst in tegen een ogenblikkelijke bevrediging van zijn begeerten. Als aan die bevrediging is voldaan, staat hij op om aan een volgend avontuur te beginnen. Wie doet hem wat?

Ezau en Edom zijn sprekende voorbeelden van velen die niets geven om de zegen van God. Het enige waarvoor ze belangstelling hebben, is een geslaagd familieleven, een succesvolle studie, een hoge functie in het bedrijfsleven. Als het maar bijdraagt aan hun aanzien, de streling van hun ego, het onaantastbaar maken en houden van hun status.

Laten we niet denken dat zulk gedrag alleen in de wereld te vinden is. Ook te midden van de christenen doen zich situaties voor, waarbij zegeningen van God worden ingeruild voor directe bevrediging van behoeften. De voorganger die uit is op aanzien van mensen, hun naar de mond praat, zal aanzien krijgen. Maar hij mist de zegen, de goedkeuring van God, nu en straks.

Aan God valt niet te ontkomen | vers 4

4 *Al verhief u zich als een arend,
en al bouwde u uw nest tussen de sterren,
[ook] vandaar zou Ik u neerhalen, spreekt de HEERE.*

In het vorige vers horen we Edom snoeven: ‘Wie zal mij ...?’ Op die hooghartige, uitdagende vraag komt plotseling het door hem niet vermoede antwoord van de HEERE: ‘Ik zal u ...’ Edom waant zich veilig, volstrekt onaantastbaar, onbereikbaar voor elke macht die hij zich kan voorstellen. Maar hij rekent buiten de HEERE.

In Edom zien we de kortzichtigheid van alle mensen bij wie geen enkele gedachte aan God is. Zulke mensen berekenen hun kansen alleen in het licht van wat zij aan mogelijke gevaren waarnemen. Hun kansberekeningen lopen altijd stuk op Hem, Die ze niet bij hun overleggingen betrekken. Het is onmogelijk aan Hem te ontkomen.

Edom mag zich veilig wanen voor mensen, maar God weet hem te vinden. Of hij zich nu op de hoogste plek op aarde zou bevinden of op de hoogste plek in het heelal, geen van beide vormt voor God een probleem. Hoe hoger Edom zich zou verheffen, des te dieper zou zijn val zijn. Nergens in de hele schepping is een plek te vinden die buiten het bereik van God is, waar Hij niet bij zou kunnen. Nergens ook in de hele schepping is een plek te vinden waar God niet binnen kan komen. Alles is voor Hem binnen handbereik en toegankelijk. Het is de wijsheid van de mens en tevens zijn behoud als hij dat voor God erkent. David is zo iemand (*Ps 139:7-12; vgl. Am 9:2; Js 14:12-20; Jb 39:27-28*).

*Waar kan ik Uw Geest ontgaan,
waar Uw aangezicht ontvluchten?
Al steeg ik op naar de hemel, U bent daar;
of legde ik mij neer in de hel, zie, U bent [daar].
Nam ik vleugels van de dageraad,
woonde ik aan het einde van de zee,
ook daar zou Uw hand mij leiden
en Uw rechterhand mij vasthouden.
Zei ik: Ja, duisternis zal mij opslokken! –
dan is de nacht een licht om mij heen.
Zelfs de duisternis maakt het voor U niet duister,
maar de nacht licht op als de dag,
de duisternis is als het licht. (Ps 139:7-12)*

Dieven, verwoesters en druivenplukkers | vers 5

5 *Als er dieven bij u komen,
of nachtelijke verwoesters
– hoe zult u uitgeroeid worden! –
stelen zij niet tot zij genoeg hebben?
Als er druivenplukkers bij u komen,
zullen zij niet een nalezing overlaten?*

Om de totale uitplundering van Edom aanschouwelijk voor te stellen worden twee gevallen voorgesteld waarbij nog iets wordt overgelaten. Als Edom uitgeplunderd wordt, zal er niets overblijven. Het eerste geval gaat over een diefstal en beroving. “Dieven” zijn mensen die stiekem de eigendommen van anderen wegnemen. “Nachtelijke verwoesters” doen hetzelfde, maar dan met geweld. Zulke mensen nemen mee wat ze kunnen gebruiken. De andere spullen laten ze liggen.

Onder misdadigers komt het ook voor dat een soort erencode wordt gehanteerd. Ze zien er geen been in om mensen te benadelen, maar soms zullen ze daarbij toch een bepaalde grens niet overschrijden. Waar die grens ligt, wordt natuurlijk bepaald door hun eigen verdorven geweten. Hoe het ook zij, de handelwijze van deze kwalijke lieden wordt aan Edom tot

voorbeeld gesteld. Bij Edom is helemaal geen grens aan hun verdorven handelen. Wat ze ook maar kunnen stelen, nemen ze mee, of ze het nu kunnen gebruiken of niet. Er is bij hen geen enkel respect voor het bezit van de ander. Daarom zullen zij ook zelf geheel en zonder pardon worden "uitgeroeid".

Het tweede geval gaat over eerbare mensen als "druivenplukkers". Zij laten een nalezing over. Godvrezende mensen doen dat bewust, omdat God dat bevolen heeft (*Lv 19:10; Dt 24:21*). Goddeloze mensen doen dat onbewust, omdat er druiven zijn die ze gewoon niet zien en die pas ontdekt worden tijdens een nauwkeurige nalezing. Een dergelijke slordigheid komt niet voor als de tijd voor de verdelging van Edom is aangebroken. Zij die hem beroven, zullen niets van hem overlaten.

Verborgen schatten opgespoord | vers 6

6 Hoe is Ezau doorzocht,
wat hij verborgen heeft, opgespoord!

Tot in alle schuilhoeken speuren de vijanden van Edom naar iets wat nog kan worden meegenomen; niets wordt over het hoofd gezien (*Jr 49:10*). Alles waaraan Edom enige waarde hecht, wordt opgespoord. Petra, de hoofdstad van Edom, is een grote opslagplaats van Syrisch-Arabisch koopwaar, waar veel schatten opgestapeld en verborgen liggen. De vijanden speuren naar die verborgen schatten vanwege de waarde ervan. Ze speuren er ook naar omdat met het verlies van deze rijkdommen de welstand en macht van Edom vernietigd zullen zijn.

Heel wat mensen stellen hun vertrouwen op hun schatten en hun weelde. Ze voelen zich er veilig en onafhankelijk door. Tegelijk is er de angst ze kwijt te raken. En terecht. Juist hun schatten trekken rovers aan in plaats van hen af te schrikken. Rijkdom biedt geen veiligheid, maar onzekerheid.

Paulus zegt tegen Timotheüs dat hij de rijken moet waarschuwen "hun hoop niet gevestigd te hebben op [de] onzekerheid van [de] rijkdom, maar op God" (*1Tm 6:17; Sp 23:4-5*).

Wie schatten op aarde verzamelt, loopt groot gevaar dat ze een keer

Mat u niet af om rijk te worden,

gebruik daarvoor uw inzicht niet.

Laat u uw ogen erover vliegen, dan is het er niet [meer],

want het vliegt direct weg, als een arend die naar de hemel vliegt.

(Sp 23:4-5)

door dieven worden geroofd, hoe goed ze ook zijn opgeborgen. Dat is niet het geval met schatten in de hemel. Die kunnen niet worden geroofd (Mt 6:19-21).

Edom komt bedrogen uit | vers 7

7 Tot aan de grens hebben zij u gestuurd,
al uw bondgenoten.
Zij met wie u [in] vrede [leefde],
hebben u bedrogen, u overwonnen.
[Zij die] uw brood [eten],
leggen een valstrik voor u.
Er is geen inzicht in hem.

Edom zoekt niet alleen bescherming in zijn rotsen en schatten, maar zoekt ook steun bij zijn bondgenoten. Ook daarmee zal hij bedrogen uitkomen. Zijn bondgenoten, naar wie hij zijn boodschappers stuurt om hulp te vragen, zullen die boodschappers terugsturen naar de grens omdat zij niet betrokken willen worden in de verwickelingen van Edom. Zelfs zijn vrienden en door hem begunstigden laten hem in de steek, bedriegen hem. Niets en niemand is er nog waarop hij kan vertrouwen. Hij staat er helemaal alleen voor.

De zin “*er is geen inzicht in hem*”, geeft aan dat Edom niets beseft van het kwaad dat hem zal worden aangedaan van kanten waarvan hij het niet verwacht. Zijn beroemde wijzen hebben in hun alom geroemde wijsheid geen rekening gehouden met de misleiding en de kracht van de zogenaamde vrienden. Hij zal al zijn berekeningen en verwachtingen zien falen, blind als hij is voor de valstricken die gelegd worden door hen die van hem afhankelijk zijn.

In de trouweloosheid van bondgenoten, vrienden en begunstigden ontvangt Edom een rechtmatige vergelding voor de behandeling van zijn broer Jakob, waarover verderop wordt gesproken. Door het ongeluk waarin Edom wordt gestort, zullen ze hun gebruikelijke inzicht verliezen en niet meer weten hoe of wat ze moeten doen. Ze zullen het spoor naar uitredding totaal bijster zijn.

Dit is het lot van allen die op hun eigen wijsheid vertrouwen. Zij wanen zich alwetend, maar hebben geen kennis van het menselijk hart en van Gods handelen.

De wijzen vergaan | vers 8

8 *Zal het niet op die dag zijn, spreekt de HEERE,
dat Ik zal ombrengen de wijzen uit Edom
en het inzicht uit het bergland van Ezau?*

De woorden “*spreekt de HEERE*” geven het begin aan van een volgend gedeelte dat de *versen 8-9* omvat. In *vers 4* vormen deze woorden de afsluiting van het gedeelte van de *versen 2-4*. In de *versen 8-9* spreekt God over de verwoesting van Edom die als een dreiging boven dit volk hangt. Deze verwoesting neemt Hij Zelf ter hand. Het tijdstip waarop Hij het oordeel zal voltrekken, is “*op die dag*”. Zoals zo vaak in de taal van de profeten wordt daarmee bedoeld op de tijd dat God openlijk het wereldgebeuren zal binnentreden om al Zijn voorzeggingen te gaan vervullen. Voor de goddelozen betekent dat het oordeel, voor zijn verdrukte volk betekent het uitredding en behoudenis.

De Edomieten, en speciaal de stam van de Themanieten (*Am 1:12; Hk 3:3*), staan bekend om hun wijzen (*Jr 49:7; Jb 2:11; 4:1*). Die wijsheid zal hun geen redding brengen. In het vorige vers staat al dat hun wijsheid hen in de steek laat tegenover hun bondgenoten en vrienden. Hier worden de wijzen zelf door de HEERE uit Edom weggedaan.

Stap voor stap wordt Edom elke hulpbron ontnomen die zij menen te hebben. Na een tevergeefs vertrouwen op hun rotsen, rijkdom en bondgenoten, raken ze nu ook hun wijzen en daarmee hun inzicht kwijt.

De helden komen om | vers 9

9 *Uw helden, Teman, zullen ontsteld zijn,
zodat ieder uit het bergland van Ezau
wordt uitgeroeid door een slachting.*

De verdelging van Edom nadert zijn voltooiing. Nadat Edoms wijsheid is weggenomen, wordt hij van zijn kracht beroofd. Als wijsheid en inzicht hem zijn ontnomen, valt ook de moed van dappere strijders weg. Verstijfd

van schrik zullen ze niet in staat zijn hun volk te verdedigen. Ze zijn niet in staat tegenstand te bieden als het volk wordt vermoord en uitgeroeid.

De krachtigste helden baten niet als God niet voor ons is. Als Hij vóór ons is, kan niets ons deren; als Hij tegen ons is, kan niets ons helpen.

Geweld tegen een broeder | *vers 10*

*10 Vanwege het geweld tegen uw broeder Jakob
zal schaamte u bedekken
en zult u voor eeuwig uitgeroeid worden.*

Dit vers is een korte verklaring van de aanklachten die in de volgende verzen gedetailleerd onder woorden worden gebracht. De aanklacht wordt samengevat als “het geweld tegen uw broeder Jakob” (vgl. Ps 50:20; Jl 3:19). Het speciale van de zonde waaraan Edom zich heeft schuldig gemaakt en waarvoor het al de voorgaande oordelen over zich zal krijgen, is dat het een zonde tegen zijn broeder is. Gewelddadig onrecht is des te verwerpelijker als het een broeder wordt aangedaan.

De broederverhouding wordt nog scherper aangegeven door het gebruik van de naam “Jakob”, de tweelingbroer van Ezau. Het bewustzijn dat de Israëlieten hun broeders zijn, had de Edomieten ertoe moeten aanzetten hun broeders in hun benauwdheid te helpen. In plaats daarvan hebben ze niet alleen leedvermaak getoond, maar hebben ze geprobeerd het leed nog te vergroten door de vijanden van Israël te ondersteunen.

Een van hen | *vers 11*

*11 Op de dag dat u aan de kant stond,
op de dag dat vreemden zijn leger als gevangenen wegvoerden,
buitenlanders zijn poorten binnentrokken
en over Jeruzalem het lot wierpen,
was ook u als een van hen!*

Edom heeft zich afzijdig gehouden, toen Juda door zijn vijanden werd veroverd. Hij heeft erbij gestaan en ernaar gekeken, zonder een helpende hand te bieden. Daarbij is het niet gebleven. Nadat Juda door de vijand was overwonnen, heeft Edom zich bij de vijand gevoegd. Hij heeft zich aangesloten bij de vijanden om Juda nog verder de grond in te trappen.

Ze hebben niet alleen toegekeken hoe het lot werd geworpen over gevangenen en goederen die zijn buitgemaakt (*Jl 3:3*). Ze hebben zich erover verheugd en hun instemming ermee betuigd. Hun houding was: Goed zo, dit is wat Juda verdient. Voor deze houding tegenover Juda en speciaal tegenover Jeruzalem zal de HEERE Edom oordelen (*Ez 35:11; Js 34:8; 63:4*).

In processen na de Tweede Wereldoorlog (1939-1945) zijn mensen van het regime van Hitler veroordeeld als kon worden bewezen dat ze wisten van oorlogsmisdaden, maar daar niet tegen zijn opgetreden. Het feit dat ze niet zelf, persoonlijk, die misdaden hadden gepleegd, leverde geen strafvermindering op. Toekijken en je afzijdig houden, terwijl er onder je ogen dingen gebeuren die niet door de beugel kunnen, is zelfs volgens het Nederlandse recht strafbaar. Wie niet optreedt tegen het kwaad naar de mogelijkheden die hij heeft, maakt zich een met het kwaad.

We worden als christenen niet geroepen alle kwaad in de wereld te bestrijden. Maar als Gods volk wordt belaagd en vervolgd, mogen we niet afzijdig toekijken. Het minste is dat we voor de vervolgdten bidden en meelijden *“alsof u ook zelf in het lichaam mishandeld was”* (*Hb 13:3*). Waar we gelegenheid hebben, zullen we ook daadwerkelijk helpen, hetzij met geld en goederen, hetzij door de vervolgdten een schuilplaats te bieden.

Dat is wat anders dan je te verrijken aan de vervolgdten en hen te verstoren. God zal ieder mens confronteren met zijn afzijdigheid waar duidelijk partij had moeten worden gekozen. Hij zal aantonen dat deze afzijdigheid een feitelijke eenmaking met het kwaad betekende. Verontschuldgingen zullen er niet zijn. Tegen Zijn uitspraak zal niets in te brengen zijn.

Leedvermaak, vrolijkheid, een grote mond | vers 12

12 *U had niet mogen toekijken op de dag van uw broeder,
op de dag dat hij een vreemde [voor u] was.*

*U had niet blij mogen zijn vanwege de Judeeërs
op de dag van hun ondergang.*

*U had geen grote mond mogen opzetten [tegen hen]
op de dag van [hun] benauwdheid.*

De *verzen 12-14* vormen een opmerkelijk geheel. Daarin treffen we een serie van acht negatieve uitingen aan die Edom heeft laten horen bij de ellende die over Juda is gekomen. Elk van deze negatieve uitingen komt overeen met een beschrijving van “*de dag*” van Juda’s rampspoed. Elke keer dat er sprake is van “*de dag*”, wordt een periode aangegeven waarin Juda de tuchting van God door middel van de vijand ondergaat.

Edom heeft zich niet alleen afzijdig gehouden, terwijl het te hulp had moeten komen. Hij heeft daarbij leedvermaak gehad over de rampspoed die Juda trof. Ze stonden er massaal bij, wreven zich in de handen van plezier, grinnelend om wat er gebeurde. Ze zeiden als het ware: ‘Zo hebben we het graag!’ De aanblik was een wellust voor hun ogen. De ondergang van Juda maakte hen vrolijk.

Laten we, voordat we de houding van Edom veroordelen – en die *is* te veroordelen! –, onszelf eerst eens eerlijk onderzoeken en onszelf afvragen: Heb ik soms ook niet een innerlijke voldoening als het een ander slecht gaat met wie ik een verschil van standpunt heb?

Het bleef bij Edom niet bij leedvermaak. Ze gaven er ook hoorbaar uiting aan door een grote mond op te zetten in plaats van troostwoorden te spreken. De geest van Edom is in onze tijd bijna dagelijks waar te nemen. De zelfmoordaanslagen in Israël worden door de Palestijnen bejubeld. Een man wiens zoon zichzelf opblies, zei dat hij het jammer vond dat zijn zoon geen atoombom had kunnen gebruiken. Het zaaien van dood en verderf onder de bevolking van Israël bewerkt grote vreugde en grootspraak bij alle vijanden van dat volk.

(Ik zeg dit binnen het kader van de profetie van Obadja en niet als een rechtvaardiging van Israëls opstelling. Die rechtvaardiging is er niet, omdat zij nog steeds eigenwillig en eigenmachtig hun rechten willen handhaven, zonder bekering tot God en geloof in de Heer Jezus.)

Omdat alle vijandschap ten opzichte van Juda uiteindelijk God en Zijn Gezalfde betreft (*Ps 2:1-2*), zal Hij Edom oordelen (*Ez 35:12-15*).

Beroving | *vers 13*

13 *U had de poort van Mijn volk niet binnen mogen trekken op de dag van hun ondergang.*

*U, juist u, had niet mogen toekijken bij het kwaad dat hem trof
op de dag van zijn ondergang.*

*U had [uw handen] niet mogen uitstrekken naar zijn leger
op de dag van zijn ondergang.*

Hoewel zij niet meehielpen Jeruzalem te veroveren, verschenen ze in de poort van Gods volk, door God hier treffend “Mijn volk” genoemd. Uitdagend hebben ze daar plaatsgenomen, alsof zij het er voor het zeggen hadden. Hooghartig en met onverholen leedvermaak hebben ze neergekeken op het onheil dat hun ‘broeder’ Juda had getroffen. Ze hadden niet meegeholpen Jeruzalem te veroveren, maar ze hielpen wel mee de stad te plunderen, begerig als ze waren om in de buit te delen. Edom strekte de hand uit naar het bezit van Israël. Ze namen wat God uitdrukkelijk aan hun ongoddelijke stamvader had ontzegd, omdat Hij het aan Jakob had gegeven.

Door deze plundering namen zij actief deel aan de misdaad. Naast een vermeerdering van hun bezit leverden ze daarmee ook een vermeerdering aan leed dat Juda onderging. Het zien van dat leed verschaftte hun ook nog eens innerlijke genoegdoening. Juda leed pijn vanwege het gemis van hun bezittingen. De pijn van het vermaak dat Edom daarvan had, kwam daar nog eens bovenop. Zo trapte Edom iemand die al in de ellende zat, er nog dieper in en vond daar zijn genoeg in.

Uitroeien en uitleveren | vers 14

*14 U had niet op het kruispunt mogen staan
om degenen van hen die ontkomen waren, uit te roeien.*

*U had degenen van hen die ontvlucht waren niet mogen overleveren
op de dag van [hun] benauwdheid.*

Het bleef niet bij leedvermaak, een grote mond en beroving. Edom koos een tactisch punt uit om Juda verder onheil aan te doen. Ze waren bezielde van een niet te verzadigen haat. Na het bezit moesten de mensen zelf eraan geloven. Moord en uitlevering aan de vijand vormden een welkome toevoeging aan het al toegebrachte leed (Ez 35:5).

Het is tragisch om te zien hoe zij die waren ontkomen en op de vlucht waren, werden opgewacht door een broedervolk om alsnog omgebracht en

berooft te worden. Edom heeft deelgenomen aan de ramp die zich over Juda heeft voltrokken door zich op te stellen als een spottende toeschouwer en als een die met de vijand heult.

De dag van de HEERE | vers 15

15 *Want de dag van de HEERE is nabij over alle heidenvolken;
zoals u gedaan hebt, zal u gedaan worden;
wat u verdient, zal op uw [eigen] hoofd terugkeren!*

Naar aanleiding van de oordelen die over Edom zullen komen, gaat Obadja spreken over “de dag van de HEERE”. Zonder het onderwerp Edom los te laten wordt de dag van de HEERE aangekondigd over *alle* andere volken die, net als Edom, Israël vijandig hebben gezien en behandeld.

De dag van de HEERE is geen dag van vierentwintig uur, maar beslaat de tijdsperiode waarin de HEERE opstaat, ingrijpt in het wereldgebeuren en de wereld bestuurt. Zijn opstaan zal het keerpunt in de wereldgeschiedenis worden, waarbij niet meer de mens beslist, maar Hij. Nu lijkt het er nog op dat de mens alles op aarde te zeggen heeft. Als de dag van de HEERE aanbreekt, zal Hij het wereldbestuur in handen nemen op een manier die voor iedereen zichtbaar is.

De HEERE komt tevoorschijn, Hij wordt openbaar. “Dag” wijst op licht, op openbaar worden. Dat betekent dat het niet langer om oordelen in verborgenheid of handelingen in voorzienigheid gaat, zoals dat gebeurt in de tijd waarin wij leven. Met die ‘dag’ hangen de Goddelijke oordelen samen die zullen worden uitgevoerd door Christus als *Jahweh* God van Israël, wanneer Hij in heerlijkheid verschijnt.

De dag van de HEERE betekent het oordeel voor Babel (*Js* 13:9), voor Egypte (*Jr* 46:10), voor Israël en Assyrië (*Jl* 1:15; 2:1,11,31; 3:14), voor Israël (*Am* 5:18,20; *Zf* 1:7) en voor Edom (*Ob* 1:15). Edom zal op die dag vergolden worden naar wat het zelf heeft gedaan. De rollen zijn dan volledig omgedraaid (*2Th* 1:6-7).

..., daar het rechtvaardig is bij God, aan hen die u verdrukken, verdrukking te vergelden, en aan u die verdrukt wordt, rust met ons bij de openbaring van de Heer Jezus van [de] hemel met [de] engelen van Zijn kracht, ... (2Th 1:6-7)

Gods vergelding | vers 16

16 *Want zoals u op Mijn heilige berg gedronken hebt,
zullen alle heidenwolken voortdurend drinken;
zij zullen drinken en slurpen;
zij zullen worden alsof zij er niet geweest waren!*

De Edomieten hadden gedronken op Gods heilige berg. Ze hadden op de plaats waar Hij gediend wil worden, zichzelf te goed gedaan aan Zijn zegeningen. Nu zullen ze, samen met “alle volken”, te drinken krijgen uit de beker van Gods toorn (Jr 25:15-19; Kl 4:21-22; Ps 60:5; Jb 21:20; Op 14:10). Ze zullen voortdurend, onophoudelijk, Gods toorn ingegoten krijgen en ervaren, totdat ze ten slotte als volken ophouden te bestaan waarbij zelfs hun gedachtenis wordt weggevaagd.

Wat God van Edom zegt, geldt voor alle volken die Juda vijandig gezind zijn geweest. Edom vertegenwoordigt die volken. Edom en de volken zullen drinken van de beker wanneer zij in dezelfde benauwende omstandigheden zullen komen als Israël was.

De berg Sion voor Israël | vers 17

17 *Maar op de berg Sion zal ontkoming zijn:
die zal een heilige plaats zijn;
zij die van het huis van Jakob zijn,
zullen hun bezittingen [weer] in bezit nemen.*

Het woord “maar” waarmee dit vers begint, duidt de tegenstelling aan tussen de vorige verzen en wat nu volgt. Na het oordeel over Edom en de volken die ten opzichte van Gods volk eenzelfde geest als Edom bezitten, volgt in de profetie nu de aankondiging van het rijk van God. De vestiging van Gods rijk hangt samen met de verheffing van Israël tot hoofd van de volken (Dt 28:13). Tegenover de verdelging van de volken wordt de behoudenis gesteld die aan Gods volk wordt geschonken.

Het middelpunt van die behoudenis, die verlossing, is “de berg Sion”. Dat is de berg waar God zal wonen te midden van Zijn volk en waarvandaan Hij zal regeren (Jl 3:17a). Dit vers bevat de genadige belofte aan Israël dat hij hersteld zal worden.

*Dan zult u weten dat Ik, de HEERE, uw God ben,
Die op Sion, Mijn heilige berg, woont. (Jl 3:17a)*

Aan ieder die Gods oordeel als terecht erkent, dat wil zeggen zijn schuld belijdt en berouw toont, wijst God een plek waar men aan het oordeel kan ontkomen. Die plek is Sion. Allen die daar zijn, vormen het ware volk van de HEERE. Voor hen is Sion een heiligdom, een berg waar God woont, samen met hen die hun zonden hebben beleden. God ziet hen als gereinigd, want Hij rekent hun het werk van Zijn Zoon toe, Die is gestorven voor de zonden van ieder die ze belijdt. Zij kunnen daardoor in Gods tegenwoordigheid zijn.

Gods heiligdom betekent tevens bescherming tegen elke dreiging van de vijand. Wie daar is, is onaantastbaar, want wie kan het tegen God opnemen? Er is niet alleen bescherming, er is meer. Nadat de vijand is geoordeeld, zal het volk dat zijn toevlucht op de berg van God heeft gezocht, weer in het bezit worden gesteld van hun bezittingen.

Hoe dat allemaal in zijn werk zal gaan, staat in de *verzen 18-20*. Juda en Israëel zullen bezitnemen van de volken, Edom vernietigen en hun grenzen naar alle kanten uitbreiden. De onder de volken verstrooide Israëlieten zullen in hun uitgebreide erfdelen terugkeren. *Vers 21* beschrijft het eindresultaat: oordeel over Edom en de heerschappij in handen van de HEERE.

In geestelijke zin staat de berg Sion tegenover de berg Sinaï (*Hb 12:18-22*). Sinaï is de berg van de wet, waarmee oordeel verbonden is. Sion is de berg van de genade, waarmee zegen verbonden is, wat blijkt uit alle Schriftplaatsen waar over deze berg wordt gesproken, ook hier in *Obadja*.

Obadja spreekt over een letterlijke berg, met daaraan aardse zegen verbonden. Israëel, de twaalf stammen, zal die zegen ontvangen wanneer Christus als Koning over de aarde zal regeren. Voor ons, christenen, gaat het om een geestelijke berg en de hemelse zegen die daaraan is verbonden. Wij moeten de tekst "*maar u bent genaderd tot [de] berg Sion*" (*Hb 12:22*) in die zin opvatten. Wij zijn verbonden met een hemelse Christus. Daardoor zijn wij losgemaakt van de wet en het hele godsdienstige systeem dat daaraan verbonden is.

De *brief aan de Hebreëen* is één groot pleidooi voor het loslaten van de aardse godsdienst, omdat Hij Die daarvan het centrum was, Christus, verworpen is. Hij is nu in de hemel. Geestelijk gezien betekent de berg Sion voor

ieder die met Christus verbonden is, geen bezit op aarde, maar bezit in de hemel. Het naderen tot de berg Sion is voor de christen verbonden met het in bezit nemen van geestelijke zegeningen.

God heeft de Zijnen alles gegeven *“betreffende [het] leven en [de] godsvrucht”* (2Pt 1:3). Hij heeft hen *“gezegend met alle geestelijke zegening in de hemelse [gewesten] in Christus”* (Ef 1:3). Ze bezitten in Christus *“al de schatten van de wijsheid en kennis”* (Ko 2:3). Christenen bezitten onnoemelijk veel.

Helaas nemen velen die schatten niet in bezit, ze tonen er geen enkele interesse in. Sommigen hebben boekenkasten met mooie lectuur, maar ze lezen er niet in. Ze hebben broeders en zusters in het geloof, maar ze genieten niet de gemeenschap met hen. Ze gaan op in de dingen van de wereld, in hun beroep, in hun hobby. Maar er is een mogelijkheid om echt in bezit te nemen wat we hebben gekregen, om te naderen tot de berg Sion, dat wil zeggen te komen in Gods tegenwoordigheid en te delen in Zijn heiligheid.

De huizen van Jakob, Jozef en Ezau | vers 18

18 *Dan zal het huis van Jakob een vuur zijn,
het huis van Jozef een vlam,
en het huis van Ezau zal tot stoppels worden;
zij zullen tegen hen ontbranden en hen verslinden,
zodat er geen ontkomene zal zijn voor het huis van Ezau,
want de HEERE heeft gesproken!*

“Het huis van Jozef” staat voor de tien stammen. *“Het huis van Jakob”* lijkt daardoor speciaal op Juda te slaan. Obadja gebruikt de naam Jakob in plaats van Juda, omdat Juda sinds de scheuring van het rijk eigenlijk alleen het volk van God voorstelt. Beide rijken zullen in de toekomst weer tot één rijk samengevoegd worden (Jr 31:31; Ez 37:16).

Het noemen van de beide ‘huizen’ geeft aan dat de verdelging van Edom door heel Israël zal gebeuren (vgl. Js 11:13-14). Zij zijn een vuur tot uitdelging van wat niet bij God hoort (vgl. Zc 12:6). Zij handelen niet uit persoonlijke wraakgevoelens, maar om de opdracht van

Op die dag zal Ik de leiders van Juda maken als een vuurbekken in [een stapel] hout en als een brandende fakkel in een graanschoof. Rechts en links zullen zij al de volken rondom verteren en Jeruzalem zal nog op zijn plaats blijven, in Jeruzalem. (Zc 12:6)

God uit te voeren, *“want de HEERE heeft gesproken!”* De Heer Jezus is ook als een vuur om Zijn volk te reinigen (Mt 3:2; Jr 5:14; 2Th 2:8).

*Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen?
Wie zal bij Zijn verschijning standhouden?
Want Hij is als vuur van een edelsmid,
en als zeep van de blekers. (Mt 3:2)*

Het herstel vindt zijn weg | vers 19

19 Het Zuiderland zal het gebergte van Ezau in bezit nemen, en het Laagland [het gebied van] de Filistijnen; ja, zij zullen het gebied van Efraïm en het gebied van Samaria in bezit nemen; en Benjamin [dat van] Gilead.

Na het verteren van hun vijanden zal Gods volk hun land in bezit nemen en zijn gebied naar alle kanten uitbreiden. Uit dit vers blijkt dat in de glorierijke eindtijd de grens zowel naar het oosten, het gebergte van Ezau, als naar het westen, het land van de Filistijnen, aanmerkelijk zal worden verlegd. De in de *verzen 19-20* genoemde plaatsen beslaan het oosten en westen, noorden en zuiden. In deze verzen wordt enkele keren gesproken over het ‘in bezit nemen’. Dat sluit aan op wat in *vers 17* is aangekondigd, dat het huis van Jakob zijn *“bezittingen [weer] in bezit nemen”* zal.

“Het Zuiderland” wil zeggen de bevolking van het Zuiderland, dat is het zuiden van Kanaän. Zij worden het eerst genoemd omdat zij bezit zullen nemen van het gebergte van het zojuist geoordeelde Edom. *“Het Laagland”* is de bevolking van het heuvelland, gelegen tussen het gebergte van Juda en de vlakte van Filistea.

Er is niet alleen herstel voor Juda. Ook de tien stammen zullen het gebied dat hun door de Assyriërs is ontnomen, weer in bezit nemen. Benjamin zal Gilead bezitten, dat aan de andere kant van de Jordaan, buiten het land, ligt.

De ballingen krijgen hun bezittingen terug | vers 20

20 En de ballingen van dit leger van de Israëlieten [zullen] dat wat van de Kanaänieten was, tot aan Zarfath [in bezit nemen]; de ballingen van Jeruzalem die in Sefarad zijn, zullen de steden van het Zuiderland in bezit nemen.

Allen die in ballingschap waren weggevoerd uit de tien en de twee stammen, of verkocht waren naar verre landen (Jl 3:6), zullen ook hun bezittingen

terugkrijgen. God vergeet hen niet. Of de rechtmatige eigenaars nu in het land of buiten het land zijn, Obadja spreekt erover dat op “*de dag van de HEERE*” (*vers 15*) heel Israël zijn land zal terugkrijgen.

De hoofdstrekking van de *verzen 19-20* is dat Israël, naar de aan Abraham gegeven belofte, zal uitbreken in menigte naar de vier windstreken (*Gn 15:18-21; vgl. Gn 28:14*). De door Obadja genoemde gebieden komen we ook tegen in de opdracht die in de wet aan Israël wordt gegeven om die gebieden in bezit te gaan nemen (*Dt 1:7-8*).

Het koningschap is van de HEERE | *vers 21*

21 *Verlossers zullen de berg Sion opgaan
om het bergland van Ezau te oordelen,
en het koningschap zal van de HEERE zijn.*

Hier zijn we terug in Sion, het middelpunt van het herstelde Israël. De naam “*verlossers*” wijst op de noodtoestand, waaruit deze verlossers Israël hebben bevrijd (*vgl. Ri 2:16; 3:9,15; Ne 9:27*). De verlossers – letterlijk ‘heilanden’ – zijn de stamhoofden van Juda (*Zc 12:6-8*). De wijze waarop de bevrijding tot stand komt, wordt in *vers 18* beschreven.

Deze verlossers zullen speciaal het gebergte van Edom beheersen. Edom is hier weer de vertegenwoordiger van alle heidenvolken, zodat hier de heerschappij van Israël over de hele wereld wordt voorgesteld. De HEERE zal dan Zijn Messiaanse koningschap aanvaarden en een algemeen koningschap uitoefenen (*Ps 2:6-9*). Hij heeft ‘de verlossers’ daartoe de weg laten banen (*vgl. 1Kr 11:10*).

Het laatste deel van dit vers van Obadja en het slot van zijn profetie is het hoogtepunt (*vgl. Js 24:23*). De HEERE is inderdaad Israëls “*Koning van oudsher*” (*Ps 74:12*). Hij is in waarheid “*de levende God, een eeuwig Koning*” (*Jr 10:10*), “*een groot Koning over de hele aarde*”, de “*Koning over de hele aarde*” (*Ps 47:3,8*). De openbare erkenning daarvan is nog toekomst. Maar de dag komt dat elke knie zich voor Hem zal buigen. Onder de volken zal dan gezegd worden: “*De HEERE regeert*” (*Ps 96:10*).

Deze proclamatie wordt overgenomen uit de hemel, waar luide stemmen worden gehoord die zeggen: “*Het koninkrijk van de wereld van onze Heer en van Zijn Christus is gekomen, en Hij zal regeren tot in alle eeuwigheid*” (*Op*

11:15). De bede *“Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede, zoals in de hemel, zo ook op aarde”* (Mt 6:10) is dan verhoord.

Andere publicaties

Op de website www.oudesporen.nl staan onder het menu 'Artikelen' en het submenu 'Auteurs -> Ger de Koning' de volgende commentaren en publicaties:

1. De serie 'Toegelicht en toegepast', een commentaarreeks van de bijbelboeken van het Oude Testament.
2. De 'Zie-serie', een commentaarreeks van de vier Evangelien en *Handelingen*.
3. De 'Rotsvast-serie', een commentaarreeks met een verklaring van de nieuwtestamentische bijbelboeken vanaf de *brief aan de Romeinen* tot en met *Openbaring*. Deze serie heeft tot doel hen die jong zijn in het geloof te helpen bij het lezen en leren begrijpen van Gods Woord.
4. Publicaties over diverse onderwerpen.

Van diverse Nederlandse publicaties zijn vertalingen in andere talen beschikbaar.

Alle commentaren en publicaties zijn vrij te downloaden als pdf bestand en als e-book.

Als er een ISBN wordt vermeld, kan het commentaar ook als boek worden besteld. Dat kan door op het betreffende ISBN te klikken. Voor een Nederlandse publicatie verschijnt de site www.uitgeverijdaniel.nl. Deze publicatie kan ook via de christelijke boekhandel worden besteld. Voor een in het Duits vertaalde publicatie met een ISBN verschijnt de Duitse website www.daniel-verlag.de.

De Nederlandse commentaren staan ook op www.kingcomments.com. Bijbelboeken en verzen kunnen eenvoudig en snel worden benaderd. De commentaren kunnen worden gelezen op elk beeldscherm, van pc tot smartphone. Meer info staat onder 'Informatie' op de site. Het is raadzaam die eerst te lezen.

